

ORGAN FÖR SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: ing. H. ELIÆSON (SM5WL), Norlindsvägen 19, Ängby 3. Tel. 37 32 12

FRÅN REDAKTIONEN

Det var länge sedan sist OMs. Orsakerna äro flera men en av de viktigaste är att föreningen faktiskt ej hade råd med mer än ett QTC-nummer till i år. Mera därom läses i protokollet från julfesten.

Några frivilliga bidrag till jubileumsnumret har ej influtit. —ZF har dock varit vänlig nog att låna ut sitt QTC nr 1, årg. 1, vilket skall utgöra underlag för en artikel. Red., som sedan sist bytt QTH (se ingressen), har tyvärr ej haft

tid att fatta pennan för att fullgöra den plikten.

En sak, som inte kom med i reportaget från julfesten är att nästa julfest blir lördagen den 11 dec. 1948. Den saken är nu fullständigt klar! Återstår att hoppas att årsmötet kan förläggas till en tidpunkt som passar så många som möjligt.

SSA:s styrelse ber att få önska er alla en god jul och ett i alla avseenden angenämt 1948.

—WL

SSA:s JULFEST

Till årets julfest på Gillet hade c:a 50 anmälningar inkommit och alltså var deltagarantalet gott och väl 100.

Efter förhandlingarna, för vilka redogöres å annan plats i detta nummer, hade vi nöjet få lyssna till ett av assistent Stigmark med schwung och gott humör framfört föredrag om solförmörkelseexpeditionen till Brasilien. Föredraget var i högsta grad intressant även för dem, som inte haft lyckan att få kontakt med expeditionen (SH2D). De visade ljusbilderna (även i färg!) bidrogo förvisso härtill. Stämningen blev således från början god och den mattades ej under kvälens lopp. Tvärtom!

Under middagen höllos tal i glad och trevlig stil av bl.a. byrådir. Lemoine och byrådir. Malm-

gren. Den förre framförde gästernas tack och den senare höll ett bejublat självvironiskt anförande om proven och deras bedömning. —YV höll talet för kvinnan. Ej mindre än åtta dylika hade vi nämligen nöjet se ibland oss. Ett hälsningstelegram avsändes till föreningens förre ordförande, prof Erik Löfgren.

Pristagarna i telegraferingstävlingen fingo under middagen hämta sina pris, varvid två av damerna tjänstgjorde som överlämnare. Pristagarna saluterades vederbörligen.

Det dröjde långt fram på småtimmarna innan denna trevliga fest var till ända.

—WL

som dock gick kl. 23

SSA-BULLETINEN

Tidsschemat för bulletinsändningarna har nu följande utseende:

Söndagar kl. 0900 frekvens c:a 3.9 Mc/s
Söndagar kl. 1000, frekvens c:a 7.02 Mc/s.
Sändningen på onsdagarna bortfaller.

EFTERLYSNING

De rätta adresserna till

SM5HH Olle Hamlén

SM5HW Bengt Carlsson och

SM5—1006 Folke B. Dahlén

efterlysas härmed. De båda förstnämnda ha en längre tid varit no good ur Postverkets synpunkt.

NYBÖRJARKURSERNA I FULL GÅNG

SSA:s nybörjarkurser på Arméns Signalskola vilka började den 1 september 1947, närmar sig nu sitt slut. Frammot jultiden beräknar man att samtliga skola vara klara för att gå upp i telegrafi- och teoretiska proven. Teorikursen fortgår parallellt på Telegrafverkets Undervisningsanstalt. Telegrafikurserna frekventeras av många entusiastiska blivande amatörer. Särskilt den yngre generationen är väl representerad. En del, som skaffat sig rörsummer och nyckel för hemmaträning, har redan påyrkat att få avlägga prov för signalbefälen, som äro instruktörer. Man kör 6 timmar i veckan med två omgångar. Den ena pågår måndagar och fredagar, den andra tisdagar och torsdagar.

Lennart Järnstad, SM5JB

JULFESTEN 1947

Protokoll fört vid julfesten
å Gillet söndagen den 7 dec.

§ 1

Hälsade ordf. —SI de närvarande välkomna och vände sig då särskilt till gästerna: Byrådir. Lemoine, Byrådir. Malmgren och assistent Lennart Stigmark, kvällens föredragshållare. En representant för våra norska bröder hade infunnit sig nämligen LA6A, kapten L. Heyerdahl, och hälsades även välkommen.

§ 2

Klargjordes orsaken till att julfesten denna gång fick förläggas till en söndag. Genom något missförstånd hade vi ej bokats för den ursprungligen bestämda dagen den 6 dec. I samband härmed undersökte —010 möjligheterna för årsmötet 1948. Inga lördagar äro lediga i februari. Efter div. resonemang beslöts att om en söndag måste tillgripas skall sammanträdet börja tidigt på dagen (kl. 1300 à 1400). Tidiga sammanträden äro f.ö. att föredraga även på lördagar (kl. 1600 t.ex.).

§ 3

Styrelsen hade uppgjort ett förslag till valkommitté för utseende av kandidater till styrelseposterna. Kommittén skulle bestå av SM5WK, samordnande, SM3LX, SM5ZX, SM6SL och SM7ZY. Dessa godkändes av mötet. Beslöts att kommittén senast den 15 januari skall inkomma med sitt förslag.

§ 4

Meddelade —SI att SSA:s ekonomi f.n. är mycket ansträngd på grund av de åtaganden föreningen gjort beträffande kompendierna och loggarna. Vi ha därför ej råd att släppa ut mer än ett QTC-nummer till i år. QTC-red. uppgav att namnet i fråga redan i huvudsak är satt men att tryckningen uppskjutits något för att resultatet av telegraferingstävlingen och reportaget från julfesten skulle kunna komma med.

Vi se oss förmodligen nödsakade att höja årsavgiften för nästa år till kr. 15:—. Frågan skall ytterligare diskuteras på årsmötet. —XL trodde att 15:— kr. skulle verka avskräckande på många.

§ 5

Diskuterades tidpunkten för utgivandet av SSA:s medlemsmateriel. Byrådir. Lemoine lovade att Telegrafverkets lista snart skall komma. Troligen i februari. —SI föreslog därför att vår matrikel lämpligen utsläppes i augusti eller september.

§ 6

Påpekade —SI att enligt stadgarna skall medlem, som önskar någon fråga behandlad på ordinarie årsmötet, senast den 1 januari ha insänt en skriftlig anmälan härom jämte motivering.

§ 7

Föreslog —SI att medlemmarna under den tid, som återstår till årsmötet, grundligt genomtänker frågan om uppdelningen i CW- och fonedelar av de nya banden enligt Atlantic City-konferensen. Meddelade byrådir. Lemoine att en konferens börjar i Genève den 15 januari, varvid en del provisoriska arrangemang skall behandlas.

§ 8

Framförde —SI ett förslag om utökning av antalet medlemmar i styrelsen med två à tre personer. Dessa skulle kunna anlitas för vissa specialarbeten och de skulle i dessa frågor ha full rösträtt inom styrelsen. Förslaget skall ytterligare diskuteras på årsmötet.

§ 9

Övriga frågor:

—FZ bad om uppgift om vad styrelsen gjort för ökning av bandkulturen.

—RF meddelade att brev och telefonsamtal användas som påtryckningsmedel.

§ 10

Konstaterade —SI att tvenne damer voro närvarande och hälsades desamma välkomna.

§ 11

Forts. på övriga frågor:

Framförde —SI hälsningar från RSGB, vars sekretariat han besökte i början av oktober.

§ 12

Avslutades förhandlingarna kl. 1900.

Vid protokollet:

—WK och —WL

FRO ORDNAR ER VINTERSEMASTER

FRO har för avsikt att ordna ett vinterläger för sina medlemmar. Närmare detaljer kunna ännu icke meddelas, emedan planläggningen som bäst pågår. Så mycket kan i varje fall nu omtalas att kursen kommer att omfatta c:a 14 dagar, vilka skola ägnas åt radiotrafikövningar, radiomaterialkännedom, räckviddsprov, försök med ny radiomateriel och så naturligtvis skidåkning, amatörtrafik och d:o snack.

Villkoren för FRO-medlemmarna komma troligen att bli mycket gynnsamma. Styrelsen räknar med att fria resor samt fri inkvartering och förplägnad skall kunna ordnas.

Exakt plats och tid har ej kunnat bestämmas ännu, men de nu gällande alternativen äro Transtrand den 7/3—20/3 1948 och Ånn den 5/4—18/4 1948 med det sista alternativet som troligast.

Deltagarantalet måste begränsas till c:a 20.

Så snart mera definitiva planer föreligga komma dessa att meddelas. För att få en uppfattning av intresset vore styrelsen tacksam om de FRO-medlemmar, som ha lust och möjlighet att delta skickar in en preliminär anmälan. Denna kan adresseras till undertecknad, adress: Hedvigsdalsvägen 24, Helenelund.

Om kursen blir övertecknad komma givetvis deltagarna att utväljas bland dem, som först anmält sig. Som orientering kan omtalas att omnämnandet av kursen i bullen medförde ett flertal förfrågningar och anmälningar.

Per-Anders Kinnman

SM5ZD

Utbch FRO

TELEGRAFERINGSTÄVLINGEN

Deltagarantalet var i år ej så livligt som tidigare, vad det nu kunde bero på. Vi hade nöjet få räkna in en deltagare i klass C. Till nästa års tävling hoppas vi på bättre anslutning!

Tävlingen leddes som vanligt på ett förtjänstfullt sätt av SM5RF. Sergeant Adolfsen, UA, stod för den tekniska sidan av proven.

Vi övergår till prislistan.

Klass C (1 deltagare) 40-, 60- och 80-takt):

1. pris: B. Sagnell, SM5ABC, SSA:s bronsjetong jämte 1 st. 807 skänkt av f:a Palmblad.

Klass B (15 deltagare, 60-, 80- och 100-takt):

1. pris: P. Svantesson, SM5GT, SSA:s silverjetong jämte 1 st. 815 (Luma).
2. pris: P. O. Bergman, SM5PV, SSA:s bronsjetong och 1 st. TZ20 (F:a Lagercrantz).
3. pris: O. Fridman SM5RM, 1 st. HY60 (F:a Lagercrantz).
4. pris: R. Stridh, SM5WZ, 1 st. Kond. 2×50 pF mid-get (F:a Palmblad).
5. pris: R. Grytberg, SM5PL, 1 st. Kond. 25 pF mid-get (F:a Palmblad).

Klass A (10 deltagare, 80- 100- och 120-takt):

1. pris: E. Fagerlin, SM5IZ, SSA:s silverjetong och 1 st. 815 (Radiobolaget).
2. pris: H Andersson, SM5LL, SSA:s bronsjetong och 1 sats mottagarrör (Luma).

3. pris: Åke Palmblad, SM5UH, 1 st. selenlikriktare för 200 V (Standard Radio).

4. pris: R. Pettersson, SM5KJ, 2 st. 45 V batterier (Lagercrantz).

Yrkestelegrafister (6 deltagare, 100-, 125- och 150-takt):

1. pris: K. Bagge, SM5JU, SSA:s silverjetong och 1 st. 815 (Radiobolaget).
2. pris: P Ståhl, SM5BM, SSA:s bronsjetong och 2 st. Philips likriktarrör.
3. pris: V. Callenberg, SM5XK, 1 st. Kond. $2 \mu F$ 1000 V (F:a Palmblad).

Välsändningstävlan (26 deltagare):

1. pris: A. Rydahl, SM5ZL, SSA:s silverjetong och 1st Bud spolsats för 500 W (F:a Lagercrantz).
2. pris: V. Callenberg SM5XK, SSA:s silverjetong och 1st PE 1/80 (Philips).
3. pris: R. Sagnell, SM5GQ, 1st T21 (F:a Lagercrantz).
4. pris: L.-E. Lewander, SM5JV, 1 st. Selenlikriktare 200 V (Standard Radio).
5. pris: H. Victorin, SM5TB, 40 m. kabel 100 ohm twin lead (Standard Radio).
6. pris: P. Ståhl, SM5BM, 1 st. Kond. $2 \mu F$ 600 V (F:a Palmblad).

Vårt tack till tävlingsledningen och till de ädla bidragsgivarna!

HÖSTTÄVLINGEN SM3XA-SM6XA

I sändareklassen deltog 29 man, varav en, SM3LX, icke insänt logg. Av de övriga 28 voro hälften från vardera distriktet, varför vid poängberäkningen icke någon reduktionskoefficient behövt användas.

Som synes i protokollet vanns tävlingen individuellt av SM6NQ. Han körde med en vfo—pa och 40 watt input. Då i tävlingen deltog TX-ar med upp till 200 watt input, så förstår man att en god op. med vfo har chanser i en sådan här tävling.

Tävlingsledningen, som avlyssnade samtliga pass har funnit att operatortekniken var god och att förbindelserna avverkades snabbt och bra. Ofta kördes bk. Som enda anmärkning kan påpekas, att anropen skulle enligt tävlingsbestämmelserna vara: Test SM3XA resp. Test SM6XA. Överlag hördes under testen endast Test-Test-Test eller enbart SM3XA-SM3XA-SM3XA resp. SM6XA.

Beträffande loggarna kan sägas, att samtliga voro tydliga och prydligt uppställda. Felprocenten vid mottagningen var låg. Noteras bör att SM6NQ icke hade något som helst fel och SM3HC endast ett. SM3AAC fick sin licens samma dag tävlingen började. Han placerade sig som god femma bland de gamla trastuggarna, vilket var en bra prestation.

Tävlingsledningen har fått mottaga värdefulla tips och 17 av de deltagande ha uttryckt förhoppningen att denna tävlingsform skall bli bestående. Anmärkningsvärt är dessutom att denna

tävling mellan enbart två distrikt fick så stor anslutning. De "lokal"patriotiska känslorna väcks tydligen till liv på ett betydligt effektivare sätt!

Ledningen tackar slutligen för visat intresse och hoppas, att de erfarenheter som vunnits skola komma deltagarna tillgodo i det fortsatta hamarbetet och i de stora internationella testerna. Särskilt lyckönskas pristagarna, som snarast kunna motse sina "ståtliga pokaler".

Resultat:

Individuellt:

		Poäng
1.	SM6NQ K. Johansson	76
2.	SM3HC G. Eriksson	75
3.	SM6NZ T. Wentzel	72
4.	SM3FY N. Sjöberg	70
5.	SM3AAC K. Odell	68
6.	SM3KS J. Söderman	65
7.	SM6HO B. Bennervik	60
8.	SM6XK V. Callenberg	59
9.	SM3EP G. Westerlund	57
10.	SM6NP H. Lindblad	54
11.	SM3XT G. Nylander	50
12.	SM6LZ B. Carlson	49
13.	SM6QP B. Ljunggren	48
14.	SM3DE G. Wigur	47
15.	SM6GE S. Rehnström	46
16.	SM3AC T. Törnquist	40
17.	SM6DA R. Sundgren	35
18.	SM3IK H. Pettersson	31
19.	SM6YZ G. Olsson	30

20.	SM6JT	Sjöstrand	26
21.	SM3WB	S. Granberg	20
22.	SM6QL	K. Brusberg	16
23.	SM3UO	E. Berglund	15
24.	SM3IL	Greta Pettersson	8
25.	SM3AT	P. E. Näsman	8
25.	SM3ES	G. Goode	4
27.	SM6TG	L. Hellman	2
28.	SM6ID	K. Fridén	2

Lagpris:

Bästa distriktslag blev:	SM3HC	75 poäng
	SM3FY	70 "
	SM3AAC	68 "
		213 poäng

SM6-ornas bästa lag blev:	SM6NQ	76 poäng
	SM6NZ	72 "
	SM6HO	60 "

208 poäng

Lyssnartesten:	SM4—1238 Wik	66 poäng
	SM3—506 S. Rungne	35 "
	SM6—1132 L. Åkerblom	29 "
	Tävlingsledningen g:m Karl Fridén, SM6ID	

KURS I MORSETELEGRAFERING

Genom tillmötesgående från Arméns Signal-skola har det blivit möjligt att arrangera ännu en kurs i telegrafi därstädes under vårsäsongen.

Kursen är avsedd att ta sin början omedelbart efter nyår och att som vanligt omfatta 100 timmar, fördelade på 6 timmar/vecka. Avsikten är att eleverna skall avlägga prov för erhållande av B-licens = 60-takt.

Erfarenheter från tidigare kurser visar att detta

ej möter några svårigheter. Tvärtom ha flera elever klarat 80-takt på denna tid utan förkunskaper!

Enda villkor för deltagande är svenskt medborgarskap!

Anmälningar till kursen och alla upplysningar lämnas efter den 1 dec. av kursmanagern SM5LR å telefon 48 01 03 mellan kl. 1900—2100. Absolut ej till Telegrafstyrelsen!

MERA OM 5 METER

Under min vistelse i London fick jag torsdagen den 9 oktober tillfälle att besöka the honorary secretary Mr. H. M. T. Clark's (G6OT) hem. G6OT hade tagit ned sina ordinarie antennanläggningar för ommålning av en mast och hade endast en 12 fots (= 4 m.) hög stolpe med en 3-elements beam för 5 m. uppsatt. Detta var för mig enbart en fördel, då vi sålunda under den tid, som stod oss till buds, eller ungefär från kl. 2100 till 2400 helt kunde ägna oss åt 5 m.

Det första som slog mig var, att endast cw-stationer hördes och att så få stationer i Londondistriktet voro i gång. Under hela tiden hördes endast två Londonstationer, medan ett 10-tal andra voro i farten. G6OT:s anläggning bestod av en sändare med VFO samt en 807:a i slutsteget driven med en tillförd anodeffekt av 25 W vid telegrafi. Vid telefoni användes endast 15 W. Mottagaren bestod av en super med converter-tillsats.

Under lyssningsperioden hördes många stationer på distanser från 60 km. till inemot 300 km. Conds voro ej särskilt goda denna kväll, signalstyrkorna lågo i regel mellan s4 och s7 med långsam fading. Användandet av telegrafi var alldeles uppenbart utslagsgivande för resultaten. Försöken med telefoni utföll dåligt och resulterade alltid i en läsbarhet av r 1 eller 2, under det att läsbarheten vid telegrafi låg på r 4 eller 5. Tönen var i regel t 8.

En av de trevligaste förbindelserna var med G2XC på c:a 130 km:s distans. Jag hade tidigare från Stockholm haft QSO med honom per jonosfärböjning (sporadiskt E-skikt) och fick nu nöjet att QSO-a honom via troposfären. Förbindelsen räckte 1/2 timme och genomfördes huvudsakligen på telegrafi, rst 579, med ett kortare

inslag av telefoni, rs 23. G6OT hade kvällen förut haft ett timplågt QSO med G2XC med s-9-signaler och telefoni hela tiden.

Det livliga intresset för 5 m. runt engelska landsbygden och de normala räckvidderna på 200—300 km. stimulera givetvis kraftigt användningen av detta intressanta band. Min avsikt med denna skildring är att även här i Sverige väcka intresse för 5-m.-bandet. Var finns t. ex. 5-m.-stationer i mälardistriktet? Förbindelser mellan Stockholm å ena sidan och Uppsala, Enköping, Västerås, Köping, Arboga, Eskilstuna, Örebro, Södertälje, Mariefred osv. å andra sidan äro helt säkert möjliga. Försöken mellan SM5SI och SM5FI i Norrköping, som fortfarande pågå, visa detta. Det kan i samband härmed påpekas, att signalstyrkorna mellan Norrköping och Stockholm voro synnerligen höga fredagen den 24 okt. Denna dag fick även SM5UI förbindelse med SM5SI. Försöken mellan —SI, —FI och —UI pågingo därvid kl. 2045—2155. Normalt prova —SI och —FI kl. 2045—2105 nästan dagligen. Att förvänta är, att signalerna bli svagare eller helt upphöra under den kalla årstiden på denna långa distans, men erfarenheten får visa, om denna förmodan är riktig.

Låt oss utforska den svenska troposfärens möjligheter på 5 m. Bygg stabila sändare med VFO eller kristallstyrning. Ineffekten behöver ej vara så stor, gärna något eller några 10-tal watt; huvudsaken är, att sändaren blir så stabil, att telegrafi kan användas. Bygg en enkel converter framför den vanliga kortvågssupern och kom med på uk.

Vi komma möjligen att om några år förlora 5-m.-bandet, men de där gjorda erfarenheterna äro icke förlorade. Kom ihåg, att vi under de kommande somrarna även få nöjet av DX via

sporadiska E-skikt, och utforska vi bandet tillräckligt, kan det tänkas, att vi därigenom även göra oss själva en tjänst genom ökad goodwill.

Ett annat band, som naturligtvis också är av intresse, är 2.5-m.-bandet (112—118 mc/s). Som förmodligen nu är bekant, ha där en hel del goda resultat nåtts, t. ex. mellan Stockholm och Uppsala (SM5YS—SM5IQ—SM5FS) samt mellan Sigtuna och Stockholm (SM5KD 2.5 m. korsband—SI 5 m.—AI 5 m. m.fl.).

Vid dessa frekvenser är troposfärböjningen ännu mer utpräglad och jonosfärböjningen trolig-

gen helt obefintlig eller i varje fall ytterst sällsynt.

Det är möjligt, att vi här ganska snart få 2.5-m.-bandet utbytt mot 144—146 Mp/s.

Såväl på 5 m. som på 2.5 resp. 2 m. äro riktantenner av synnerligen stort värde. Som tur är bli de ju också mycket lätta att utföra vid dessa frekvenser. En 3-elements beam eller en X-H-antenn rekommenderas. Börja gärna på 5 m., vi få troligen behålla det bandet några år till, och träna för eventuellt kommande 2-m.-band.

SM5SI

NRAU-TESTEN 1947-48

NRAU innbyr herved til landskamp og individuell konkurranse efter nedenstående regler:

1. Tider.

Lördag 3 januar kl. 0430—0530 GMT
1500—1600 GMT
2200—2300 GMT

Søndag 4 januar kl. 0600—0900 GMT
1400—1600 GMT

2. Frekvensbånd. 3.5—7—14—28—56 mc/s.

3. Både fone og CW kan benyttes, men der er ingen adskilte klasser.

4. Under hver periode tillates kun en forbindelse med samme stasjon på samme bånd. Forbindelser med egne lands stasjoner teller ikke.

5. Anrop under testen er NRAU DE.

6. Tall- og bokstav-grupper av typen 07589 TALKO skal utveksles. De to første sifre er QSO'ens løpende nummer, de tre siste RST-rapporten. Bokstavsgruppen består av fem vilkårlig sammensatte bokstaver. Hver stasjon lager bare en gruppe, som sendes ved første QSO. Ved QSO nr. 2 sendes den bokstavsgruppe man mottok i første QSO o.s.v.

7. Pointberegning.

Hver godkjent melding gir 1 point. Dersom

man har QSO med samme stasjon på flere bånd i samme periode, økes pointverdien pr. melding til 2 for to bånd, 4 for tre bånd, 8 for 4 bånd og 16 for 5 bånd. Sluttsummen multipliseres med antall land som man har hatt godkjent forbindelse med samt med en koeffisient som bestemmes av deltagerantallet i hvert land således: Det totale deltagerantall divideres med antall utenom eget land.

8. Logg skal innsendes direkte till NRRL, Boks 898, Oslo, merket "NRAU-test" og må være innkommet senest 17. januar 1948. Eventuelle kommentarer må sendes på særskilt papir.

9. Lagkonkurranse. De 5 beste fra hvert land danner lag. Lagets plass-siffer bestemmes av summen av plass-sifrene for hvert enkelt i laget.

10. Premier. Vandrepokal till seirende forening, individuelle premier til de 10 beste.

11. Resultatet vil bli kunngjort i de respektive lands amatør-publikasjoner.

Oslo, den 10. november 1947.

For NRAU

NRRL O. Larsson

EFTERMÅLE TILL BC-342 OMBYGGNADEN.

Vissa delar av artikelserien om denna mottagares "revampning" har föranlett diskussioner med författaren, varför de skola ytterligare klarläggas.

Det har anmärkts på att motståndet R27 utbytt mot ett på 3000 ohm för att öka S-meterns känslighet och att instrumentet sedan shuntas för att åter minska känsligheten. Den enkla förklaringen är att med det först använda instrumentet ej nog utslag erhöles med det ursprungliga R27 om 1000 ohm. Senare begagnades ett annat instrument med större känslighet, varvid det var enklare att sätta en shunt på de lätt åtkomliga polskorna på mätaren än att löda om R27. Börja därför en S-meterinstallation med att sätta in instrumentet enligt schemat i QTC men utan att ändra R27. Räcker sen ej utslaget kan R27 ökas i värde och en finjustering av utslaget ske med en shunt R/sh. Denna bryggkoppling visade sig f.ö. fungera bra i en Sky Champion med använ-

dande av dess ordinarie S-meterplint på baksidan av chassiet.

Den spole, som närmast föregår kristallen i kristallfiltret i QTC nr 9, har angivits till 40 varv utanpå lindningen som sitter i anoden på blandar-röret. Spolen har balanserats i förhållande till jord genom att två kondensatorer på 800 pF lagts tvärs över spolen och jordats i mitten. Det är ej meningen att dessa skall ge resonans med kopplingsspolen, då denna endast skall ge en lågohmig koppling till kristallen för att dennas höga resonansimpedans skall göra sig starkare gällande. Det går lika bra att ordna balanseringen med ett par lika stora kondensatorer på 100 eller 200 pF, de på 800 voro just tillgängliga från de tidigare MF-filtren då apparaten ombyggdes. Det är däremot ej bra att göra ett mittuttag på den lågohmiga spolen.

SM5XH

Shunten dämpar instrumentet och är därför fullt berättigad! — Red.

NÅGRA SYNPUNKTER PÅ AMPLITUDMODULERADE TELEFONISÄNDARE

De flesta radiohandböcker innehålla beskrivningar på hur telefonisändare skola byggas och hur de däri ingående delarna skola dimensioneras. I det följande skall ytterligare utredning göras beträffande ett par detaljer.

Förutom att rören givetvis skola köras med rätta data gäller t.ex. att inre motståndet för lågfrekvensen skall vara lågt både i gallerförspänningarnas strömkälla och i modulators anodspänningskälla. Beträffande den sistnämnda räcker det ofta med att den sista filterkondensatorns kapacitans tages till kraftigt i överkant.

Viktiga saker, som ofta förbises, är att belastningsimpedanserna måste ha rätt storlek både för den modulerade högfrekvensförstärkaren och för modulators slutförstärkare. I amatörsändare bör moduleringen alltid ske i slutsteget, varför i det följande benämningen "slutsteg" är = det steg, där moduleringen sker. — En kurva, som upptages över sambandet mellan modulators utgångsspänning och den modulerade högfrekvenseffekten, alltså moduleringen "före sändaren" och moduleringen "efter sändaren", skulle i det ideella fallet bli en rät linje. I praktiken blir den dock något böjd vid ändarna, alltså i närheten av 0 % och 100 % modulering. Är den mycket böjd, äro ofta belastningsimpedanserna felaktiga, men även andra felorsaker kunna tänkas.

Rätt belastningsimpedans för modulatore erhålls genom att man väljer lämplig moduleringstransformator resp. lämpliga lindningsuttag på den. En av dess uppgifter är bl.a. att anpassa mellan modulators och slutstegets impedanser. Dessa värden i ohm äro = anodspänning i volt/anodström i ampère, här avses anodmodulering. Transformatorns omsättningstal skall då vara = $\sqrt{\frac{Z_m}{Z_s}}$, där Z_m = modulators impedans och Z_s = slutstegets anodkretsimpedans, sedd från strömkällan. (Här avses icke slutstegets högfrekventa delar; därtill återkommer jag senare.) Tillse även, att rätt impedansbelopp vändes åt rätt håll, alltså Z_m mot modulatore och Z_s mot slutstegets anodkrets. Lika impedanser, två och två, böra f.ö. vändas mot varandra överallt, således även beträffande mikrofonlinjer, feederledningar, högtalarspoler m.m.

Ovanstående gäller i tillämpliga delar även gallermoduleringen, varvid beträffande slutsteget ordet "anod" utbytes mot "galler". Emellertid blir det vid all gallermodulering, oavsett vilket galler man väljer, svårt att få den ovan nämnda kurvan att bli rak — alltså svårt att få moduleringen rätlinjig, varav förståelighet och kvalitet lätt blir lidande.

Rätt belastningsimpedans för slutsteget i högfrekvenshänseende, ej att förväxla med ovan nämnda Z_s , erhålles genom att man ger högfrekvenskretsen ett lämpligt L/C-förhållande. Vad denna rent högfrekventa fråga egentligen han ha med moduleringen att göra, framgår av följande resonemang: Slutsteget har ett visst begränsat område till förfogande i amplitudhänseende för

såväl ström som spänning. Är högfrekventa belastningsimpedansen nu t.ex. för hög, blir vid ökande modulering slutsteget fullt spänningsutstyrt, innan det hunnit bli fullt strömstyrt. Är impedansen för låg, blir slutsteget fullt strömstyrt, innan det hunnit bli fullt spänningsutstyrt. Detta inses, om ovan angivna metod för impedansberäkning, spänning/ström = impedans, betraktas. Är nu impedansen riktig, blir slutsteget samtidigt både fullt spänningsutstyrt och fullt strömstyrt, varvid en viktig betingelse för rätlinjig modulering är uppfylld.

Vid amplitudmodulering har man att ihågkomma, att det finns dels den s.k. uppmoduleringen eller positiva moduleringen = bärvågens ökning utöver det omodulerade vilovärdet, dels den s.k. nedmoduleringen eller negativa moduleringen = bärvågens minskning under det omodulerade vilovärdet. I det ideella fallet skulle dessa bli lika stora. I praktiken blir nedmoduleringen nästan alltid större än uppmoduleringen (förf. har dock i en del fall kunnat konstatera motsatsen, uppmoduleringen större än nedmoduleringen). Orsaken är att uppmoduleringen innebär en tillfällig effektköning, varigenom det blir svårt för sändaren att orka med den. Av samma orsak minskar den omodulerade bärvågens amplitud något vid kraftig modulering. Normalt bör skillnaden mellan upp- och nedmodulering samt bärvågsminskningen för en amatörsändare ej överstiga 15 % vid fullgod 100%-ig modulering med en rent sinusformad ton. (För rundradio-sändare kunna endast 4—5 % tillåtas i motsvarande fall.)

I ogynnsamma fall, om både belastningsimpedansen är felaktig, bärvågsändringen stor och skillnaden mellan upp- och nedmodulering hög, uppstå ganska kraftiga påfrestningar på högfrekvenskretsarna, vilket medför överslag i kondensatorerna eller i slutrören.

För att kontrollera moduleringsförloppet bör man använda en fristående monitor samt kontrollera feederström och anodström. Feederströmmen bör öka tydligt vid modulering; om den minskas eller står still, tyder detta på för stor bärvågsminskning eller för stor skillnad mellan upp- och nedmodulering, vilket i sin tur kan bero på antingen att sändaren ej orkar med den för moduleringsstopporna erforderliga toppeffekten, eller också att högfrekventa belastningsimpedansen är felaktig, i regel för hög. Anodströmmen för slutsteget skulle egentligen förbli oförändrad, men i praktiken kan den tillåtas sjunka 5—10 % vid kraftig modulering. I varje fall får denna ej öka vid modulering, ty antingen ha då rören fått felaktiga arbetsspänningar eller också uppstår det självsvängningar under moduleringsstopporna.

Om man mäter den utgående högfrekvensen medelst en kopplingsslinga, som matar en vanlig diodlikriktare, vilken i sin tur matar ett mätinstrument under belastning, kommer detta alltid att visa ett något minskat värde vid normal kraftig modulering. Det är skillnaden mellan upp-

och nedmodulering, som på detta sätt ger sig tillkänna vid denna mätmetod. En ökning tyder här vanligen på självsvängning under moduleringsstopparna. Däremot gäller vid mätning med vanliga hf-instrument (termokors), att dessa skola öka vid modulering. Det är skillnaden i effekthänseende, som i dylikt fall framkommer.

Man kan med tillräcklig noggrannhet vid ett rätt arbetande slutsteg antaga, att högfrekvensström och anodström äro proportionella mot varandra, detta emedan verkningsgraden kan anses nästan konstant.

Viktigt är, att sluteget får tillräcklig styrning i gallerkretsen. Mät styrgallerströmmen lika noga som anodströmmen! För hög gallerström medför dock felaktigt arbetssätt, samtidigt som röret skadas av för hård styrning.

Slutligen skall meddelas en del mycket användbara siffervärden. Om moduleringsgraden betecknas med m , varvid moduleringsprocenten = $100m$ %, antennström (feederström, anodkretsens hf-ström) i vila = I_0 och vid modulering

$$= I_m, \text{ gäller formeln } I_m = I_0 \sqrt{1 + \frac{m^2}{2}}$$

Av denna formel erhålles, hur många % högfrekvensströmmen i en viss krets skall öka vid en viss given moduleringsprocent. Resultatet åter-

finnes i nedanstående översikt. Den gäller för en ren, sinusformad konstant ton, varför värdena vid normalt tal alltid bli mindre.

Modulering %	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
Strömök. %	0	0,5	1	2	4	6	9	12	15	19	22,5

Till sist fästes uppmärksamheten på att det i regel ej är någon vinst med att driva moduleringsgraden mycket över 80 %. Nivåskillnaden mellan 80 % och 100 % modulering blir ju, som man finner vid räkning, knappt 2 decibel. Då en telefonisändare alltid tar upp ett visst frekvensområde till följd av sidbanden och det nu faktiskt förhåller sig så, att sidbandsstörningar börja öka mycket kraftigt vid moduleringsgrader över 80 %, inses lätt, att man ej har någon vinst av 100 % modulering, somtids som ju faran för övermodulering ökar, ju närmare 100 % man kommer. Om man använder nivåkompression i moduleringsförstärkaren och/eller övermoduleringsindikator i sändaren, böra dessa inställas för 80 % modulering och 90 % övermodulering. Vid normalt tal blir då medelmoduleringen 75–80 % med en och annan enstaka topp på 90 %, som blir indikerad.

Sune Bäckström, SM5XL

EN SM FOR TILL G

Två månader har jag varit i England, huvudsakligen i trakterna av London. Min fritid har jag till stor del begagnat till att på känt hammanér "knacka på" hos hams — men jag har haft otur med Sm-kontakterna. Mina intryck äro, att kondsen G—SM varit dåliga samt, när de undantagsvis varit goda, SM-aktiviteten varit låg på 20 mb.

De första två veckorna besökte jag G2CCD, G3ABZ och G6VV, men först en lördag senare "uppenbarade" sig en svensk, SM5GQ, på bandet sedan G6AG och jag lyssnat under mer än två timmar. Det är svårt att i ord beskriva hur det kändes att få kontakt med hemlandet.

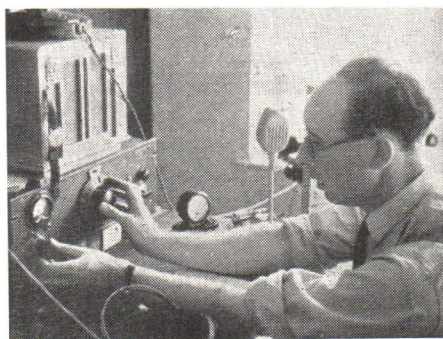
Dagen därpå besökte jag G3ABZ och då var "lyckan" bättre, ty —GQ hade nämligen uppmannat —IQ att vara beredd och —IQ bad —QV ställa om sändaren från 80 till 20 mb. —WE uppenbarade sig även.

En lördag besökte jag G3ZI, som jag kontaktat ett otal gånger. Men han hade ingen tx körklar, hade just flyttat och var tvungen att minska tx-en från fem racks till tre! Dock hörde vi ett par stockholmare med S9 plus 30 db — i lokal-QSO. Dagen därpå besökte jag G3BCM, kontakt med —LL. I Rugby besökte jag G3DI (emigrerar till W), G8VN, G3IS och G3BJQ — dock utan SM-resultat.

Jag har även träffat många andra G-hams, men det får räcka med denna uppräknings.

Ett par meetings har jag besökt, ett lokal-meeting i norra London, där en kommande "rävjakt" var på tapeten samt RSGB:s London-meeting. Med tanke på att Londonavdelningen

har ca 5000 medlemmar var deltagandet inte särskilt stort, ca 100. Först förekom en rapport av de återvändande delegaterna från Atlantic-konferensen, sedan förekom det rapporter från några av medlemmarna. Redaktören för RSGB-Bulletin hade tydligen sitt stora problem genom att papperstilldelningen endast räckte till 16 sidor per nummer och han omöjligtvis kunde få in allt material (sa —WL något?). QSL-managern upp-

G3ABZ söker SM.

manade medlemmarna i ett längre anförande att inte sända in sina QSL strövis, tävlingsledaren kommenterade den sista testen och försäljningschefen upplyste medlemmarna om vilka militära överskottsvaror som ansågs ge valuta för priset (tydligen ett antal större sändare till ett pris av 75–150 kr.). Kommentarer förekom även beträffande en ham-utställning (som väl —SI kan berätta om när han återkommer) och RSGB-sändaren, som tydligen kommer att bli en ut-

märkt frekvensnormal nära de undre bandgränserna. Mötet avslutades med försäljning av två BC 348 för ca 75 kr./st. och naturligtvis tea.

För mig har det varit en ovärderlig tillgång att ha denna möjlighet att finna så många goda vänner i ett främmande land — enligt min åsikt ligger något av amatörrörelsens bästa i denna vänskap över gränserna. Överallt har jag blivit mottagen med den största gästfrihet och otaliga äro de måltider, som, trots mina ivriga protester med hänvisning till engelsmännens stränga ransoner, dukats fram av välvilliga XYL:s.

De stationer jag sett ha varierat i storlek och utförande — från nybörjarens 10 W Co till den anspråksfulles 150 W hi hi. Engelsmännen ha ju i allmänhet 4—5 rum och därför ha amatörerna alltid ett eget shack, ibland i ordets egentliga bemärkelse — en liten fristående koja på tomten ofta elektriskt uppvärmd. Antennproblem existerar inte i samma utsträckning som i Stockholm då varje familj har en bit mark som i allmänhet räcker till en 20 m. lång antenn — svårigheten tycks vara att få rätt riktning. Att låta antennen gå över grannens mark stöter visst på oöverstigliga hinder.

Det vackraste jag sett i fråga om amatörbygge var G6AG:s station. Mottagaren hade alla finesser som förekommer på de dyrbaraste fabriksbyggda mottagarna, t.o.m. skalan var hemmagjord, stor och tydlig med bandspridning över 180°. Sändaren var byggd i två stativ och en stabil VFO (med bl.a. en sex-gang-kondensator) stod bredvid mottagaren.

Förvånande för en SM-ham var de engelska XYL:s stora intresse för deras OB:s radiohobby. Oftast hade fruarna en egen inofficiell loggbok och skötte både rx:en och tx:en som 2:nd op. Detta deras intresse har sin naturliga förklaring i att de flesta fone-QSO:n sker på engelska. De kunde sköta ett QSO!

I England är 160 mb allmänt använt för lokal- och G-QSO, GPO (det engelska telegrafverket) tillåter 10 W effekt. En nybliven amatör måste inskränka sig till 25 W och cw på de lägre frekvenserna under ett år innan han kan erhålla licens för 150 W, som är det högsta tillåtna. Morseprovet är 60 tecken/min. En ex-serviceman kan erhålla amatörlicens genom en rekommendationsskrivelse från sitt regemente, vilket ej sågs med blida ögon av dem som måste gå den vanliga vägen. GPO har ganska stränga bestämmelser beträffande frekvensnoggrannheten och tillåter endast xtal-styrning eller stabil VFO helst av Franklintyp, om vederbörande kan uppvisa en frekvensmätare med hög noggrannhet.

Ett stort problem för amatörerna i London-distriktet var interferens med televisionsprogrammet, många kunde ej använda sina sändare den tid televisionsutsändning pågår och det ser ut som om engelsmännen skulle mista 5 mb av samma orsak.

Det har varit roligt att träffa våra vänner G, som vi så ofta höra på banden. En sak har jag noterat: framför rx:en äro vi alla av samma släkte ...

SM5JN

TA3SO—WØSO

Fick i dagarna brev från min gode vän Phil Morrell i Kansas City, USA. Han bad mig sända den "svenska ham-tidningen" ett par rader och meddela att de svenska hams som körde med honom under den tid han vistades i Turkiet, icke skall misströsta angående qsl. Att några qsl ej kunnat skickas från Ankara har sina randiga skäl och rutiga orsaker, emedan ham-radio är förbjuden i TA. Sri! Han meddelade emellertid att så fort han kommer hem till USA skall hans TA-qsl se dagens ljus. Själv vistades jag i Ankara 3 veckor i sept. månad och träffade då "Phil" TA3SO el WØSO som han heter "over there". Han var mycket trevlig att ha att göra med och jublade i högan sky då jag presenterade mig som —WA. Vi kände en hel del W:s under tiden jag var där och använde då en Collins-sändare 600 W. En del cw-qso avverkades med till-

hjälp av en turkisk flygradiosändare på 100 W med 2×10 dipol. Tonen var som bekant T—5—6 men sri ob:s, det fanns inga grejor där nere att fixa till tonen med. Phil—SO är nu säkert hemma i W och han kommer att lyssna efter SM:s på cw 20 mb och fone på 10 mb. Är ägare av en större antennfarm i Kansas City så det finns möjligheter att han kommer att höras ok. Till sist ber jag här få tacka SM5AK i E-tuna för qsp 73 till min xyl efter qso'et fm. TA3SO. Tks ob. WØSO:s adress är

Phil Morrell c/o T. W. A.

Kansas City. Kans. U. S. A.

Jag ber er, alla SM-hams, lyssna fr WØSO, han kommer att ge er ett ufb qso, men han har en prima bug, så olja pennan innan ni börjar.

73

de SM5WA

EN SM-HAM I CALIFORNIEN.

SM5UM, som för närvarande befinner sig i Santa Monica, Calif., vill gärna ha QSO med SM. Han träffas på morgnarna abt 0500 GMT. 14000—14100 k/c från Stn W6ENV eller W6TEZ.

Pse look for him.

73

—UN

TILL SALU

Styrkristaller 3505—3560 och 7005—7060 kc/s kr. 9:25 pr st. B. SAHLBERG, Tunnslandsvägen 18, Åkeslund.

DX-FÖRUTSÄGELSER

December 1947

GMT	New York		San Francisco		Sidney		Kapstaden		Calcutta		Rio de Janeiro	
	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF
00	15,0	12,7	20,0	16,0	10,0	8,2	10,0	8,5	11,9	9,4	12,0	10,2
02	11,0	9,3	20,0	16,0	10,0	7,8	10,4	8,8	11,8	10,0	11,8	10,0
04	11,0	9,3	13,8	13,5	15,0	11,0	10,5	8,9	11,0	9,4	11,2	9,5
06	11,0	9,0	11,5	9,8	25,0	21,2	19,0	16,1	32,0	27,2	10,5	8,9
08	10,1	8,6	11,0	9,3	31,0	26,3	34,2	29,0	37,8	32,1	22,0	18,7
10	11,4	9,7	11,0	9,3	30,0	25,5	37,0	31,4	34,3	29,2	36,7	31,2
12	20,0	17,0	11,2	9,5	26,3	22,3	36,7	31,2	26,2	22,2	39,0	33,2
14	32,0	27,2	11,0	9,3	17,0	14,4	34,1	29,0	18,1	15,4	38,0	32,3
16	34,8	26,6	20,0	17,0	10,0	8,5	27,4	23,3	11,5	9,8	35,0	29,8
18	24,0	20,4	16,0	13,6	10,0	7,6	14,1	12,0	10,0	8,5	24,1	20,5
20	15,0	11,0	18,0	14,0	10,0	7,2	11,0	9,3	10,0	8,5	14,4	12,2
22	16,5	12,5	20,0	16,0	10,0	7,8	10,2	8,7	10,5	8,9	12,0	10,2

Januari 1948.

GMT	New York		San Francisco		Sidney		Kapstaden		Calcutta		Rio de Janeiro	
	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF
00	12,5	8,5	14,0	11,9	10,1	8,6	11,0	9,4	10,0	9,0	12,0	10,2
02	11,9	10,1	14,0	11,9	10,0	7,8	11,0	9,4	10,0	7,7	11,0	9,4
04	11,0	9,4	14,0	11,9	12,0	10,2	10,0	8,5	12,0	10,2	11,0	9,4
06	11,0	9,4	13,0	11,0	30,0	25,5	18,0	15,3	33,0	28,0	10,0	8,4
08	11,0	9,4	13,0	11,0	30,4	25,8	34,0	28,9	35,2	29,9	19,0	16,1
10	10,9	9,3	14,2	11,0	28,0	23,8	35,8	30,4	31,8	27,0	38,7	32,9
12	21,3	18,1	13,0	9,6	30,0	25,4	37,8	32,1	27,9	23,7	36,5	31,0
14	34,0	28,9	13,0	9,5	21,0	17,8	34,8	29,6	17,0	14,4	34,0	28,9
16	36,1	30,7	22,8	19,4	11,1	9,4	28,8	24,4	10,0	8,5	33,4	28,4
18	30,2	25,6	19,9	16,9	11,0	9,4	17,3	14,7	10,0	7,7	26,0	22,1
20	13,0	11,0	15,3	15,3	10,9	9,3	12,5	10,6	10,0	7,7	16,0	13,6
22	12,0	8,0	15,0	14,1	10,0	8,4	11,4	9,7	10,0	8,5	13,8	11,7

SM5SD

ATT BEAKTA VID REKVISITIONER

Red. har ett flertal gånger nämnt det i QTC, men —QL har bett om ytterligare påpekanden och vi repetera alltså:

Vid rekvisition av materiel som tillhandahålles av försäljningsdetaljen skall förskottlikvid insättas på postgirokonto 15 54 48. På talongen bör angivas vad beställningen gäller.

För att minska antalet postförskott har styrelsen beslutat att *postförskottsavgiften* skall betalas av den rekvirerande. Vid beställning av t.ex. en loggbok blir portot endast 15 öre, om rekvisition utförts enligt ovan, ty boken kan då sändas som korsband. Postförskott medför en *ökning* av portokostnaden med 60 öre. Det är naturligt att den rekvirerande bör betala detta belopp. Alltså: Spara tid, spara pengar och arbete! Rekvirera per postgiro! Numret är som sagt 15 54 48.

JULTESTEN

Den planerade jultesten måste tyvärr uppskjutas. Detta med tanke på elransoneringen och behovet av elkraft till annat. Vi skall försöka ordna den i januari i stället.

MEDLEMSNÄLAR à kr. 2:50**LOGGBÖCKER à kr. 2:50****TEKNISKA FRÅGOR à kr. 0:35****SSA RADIOKOMPENDIUM à kr. 4:00**

Samtliga priser inkl. porto

Sätt in beloppet på postgirokonto
15 54 48 och sänd beställningen till**SSA FÖRSÄLJNINGSDETALJEN**

ESBJÖRNS VÄG 8

GÖTEBORG

QTC utgives av **S. S. A., Föreningen Sveriges Sändare Amatörer, Stockholm 8.**

UTDRAG UR DE SENASTE SSA-BULLETINERNA

Bulletin nr 26 den 15 okt. 1947. Atlantic City nyheter. USA bibehåller nuvarande band i det närmaste oförändrade. För Europa avses gälla: 80 m. minskas till 3500—3800 kc, blandad trafik vilket betyder att vi få dela utrymmet med andra. 40 m. omfattar 7000—7100 för enbart amatörer, 7100—7150 delas med BC-stationerna, 7150—7300 bortfaller. 20 m. minskas med 50 kc och omfattar 14000—14350 kc. 15 m.-bandet tillkommer och sträcker sig från 21000 till 21450. 10 m. omfattar i fortsättningen 28000—29700 kc. 5 m. bortfaller helt. (Denna sak skall närmare utredas. Förmodligen få vi ett litet band någonstans mellan 50 och 60 Mc. — Red:s anm.) Bestämmelserna avses träda i kraft 1949. — NRRL:s Hq-stn LA1C på 3527,5 kc är QRV för SM-tfc på måndagar kl. 2015—2100.

Bulletin nr 27 den 22 okt. 1947. Lumastationen SKX3 på 2,5 m. har uppfattats i Uppsala. Större aktivitet på 5 m. förväntas ute i landet. För Stockholms vidkommande räknas med förbindelser inom 30 mils radie. — 80 m. har stabiliserat sig och rekommenderas för SM-trafik dygnet runt. — Illegala signaler: SM5DA och SM7LS. — Lidingöamatörerna har bildat lokalavdelning. — Till ny redaktör för LA-Bulletin har utsetts LA9Q i Trondheim.

Bulletin nr 28 den 29 okt. 1947. Trafiken mellan Stockholm och Norrköping på 5 m. går fullt OK. Från 2,5 m.-bandet kan nämnas att —IQ (114 Mc) med 45 W och W8JK-beam 25 meter över marken går fram till Uppsala med S 5—8 hos —YS. Denne kör på 115 Mc med SCR 522 och 15 meter hög 6 elements beam. Hörts även fb i Sthlm. I huvudstaden med omnejd återfinnas följande sigs på 2,5 m.: —AA, —AI, —FS, —IQ och

—ABC. I Norrköping ha vi —FI och —UI och i Uppsala —YS. Flera signaler välkomna. — Låt oss diskutera möjligheten av en nordisk amatörtidning (norskt förslag).

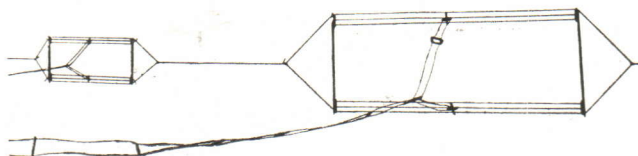
Bulletin nr 29 den 5 nov. 1947. Anskaffning under året av stora upplagor kompendier och loggböcker samt kraftigt ökade portokostnader för QSL-sändningarna har gjort att SSA:s ekonomi belastats så hårt att vi troligen få räkna blott med en QTC till i år. Mellan NRRL och SSA har på försök tillsvidare igångsatts telegramutväxling. Trafiken ombesörjes av LA1C med LA2U som operator och SM5SA med —ZP vid nyckeln. — Ny kurs i telegrafering (se detta nummer. — Red.)

QTC-red:s nya adress är Norlindsvägen 19, Ängby 3.

Bulletin nr 30 den 12 nov. 1947. Närmare samarbete mellan SSA och NRRL förberedes. Bland annat kommer i fortsättningen en sida i QTC att reserveras för LA-nyheter. NRRL får 50 ex. av QTC att fördelas bland distriktsledarna. — SM3LX har under 3 månader haft sked med W1AKY. — Från Härnösand meddelas även att lokal anskaffats och gemensamt stationsbygge igångsatts. — Från distrikten önskas RST-uppgifter över bullen både på 80 och 40 m. Om kontakt ej erhålles med —ZP, var god insänd uppgifter till SSA direkt.

Bulletinen har numera helt flyttats till söndagarna. Sändningstiderna äro kl. 0900 (frekvens c:a 3,9 Mc) och kl. 1000 på c:a 7,02 Mc. I allas vårt intresse: Stör ej bulletinsändningarna OMs!
—ZP

SM5IQ:s 2,5 M.-UTRUSTNING

Från SM5YS har du förmodligen redan fått ett foto och en beskrivning av den 6-elements beam, som han har använt sig av vid våra 2 1/2-metersförsök (Kommer i nästa nummer. — Red). Om du som kontrast till den även har intresse av mina grejor i den vägen så finner du två st. W8JK-beamar, en för 5 och en för 2 1/2 m., avbildade på ett medsant foto. Har du inte ovannämnda intresse finner du visserligen även då fotot, men kan då med lugnt samvete slänga det i papperskorgen. 5-metersbeamen är av den typ som beskrevs i QTC nr 11, 1946, och 2 1/2-metersditon är modifierad för 300-ohms matarledning. De korsliknande sakerna ha till uppgift att fördela feederns tyngd på alla tre trådarna i radiatorelementen.

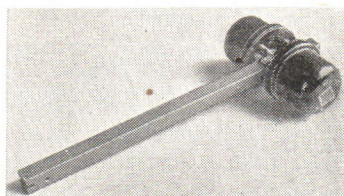
Beträffande QSO:n mellan mig och YS på 2 1/2 m. kan nämnas — om inte YS redan gjort

det — att han kör med en SCR—522 med 10—15 W input och beamen 15 m. över marken. Jag har mina antenner 25 m. över marken. Kopplade min 5-metersändares pushpullslutsteg i push-push, vilket räckte för att på 2 1/2 bli hörd i Skarpnäck och Enskede. Hörde YS första gången kl. 20 den 25/10 (en lördagskväll) men han hörde inte mig. Nästa sked skulle bli söndag morgon kl. 0845. Jag blev fb, stannade uppe hela natten och byggde ett nytt slutsteg att sätta efter den andra sändaren (en 829 med 45 watt in). Det gick! Sedan har vi haft QSO fem gånger. Styrkorna har varierat mellan 4 och 8. YS kör A2 och A3, IQ A2 och FM.

73

Alf Lindgren.
SM5IQ

LÄTTRÖRLIG KLUBBA

För att klubbfästa ett mötesbeslut användes vanligen en klubba. Att använda en blyertspenna går ju också bra, då auditoriet är lugnt, men gäller det t.ex. att klubba ner en bråkig talare, verkar blyertspennan lite tafatt, och föga respektgivande. En klubba är då enda rätta verktyget. Ovanstående foto visar en speciell "radioklubba" vilken visat sig fungera utmärkt vid Växjö Kortvågsamatörers meetings. Den är tillverkad av SM7-863 Wedell och fotograferad av författaren. Den består av 2 st. UCH 11 i parallell med handtaget (en feederspridare) anslutet till ben med låg spänning, lämpligen katoden. Hårda rör med stabilt uppbyggt elektrodsystem ge bästa resultat. Äldre typer såsom Philips DI, Radiomicro m.fl. med glasballong och evakueringspets i toppen äro däremot mindre lämpliga för detta ändamål.

—XY

EN DX-RAPPORT

SM5UN bad för någon tid sedan att Sundbybergsamatörerna skulle meddela sina resultat på DX-banden, varför jag här kommer med följande:

För c:a 1 månad sedan hängde jag upp en W8JK-beam (2 sekt.) på taket. Resultatet blev: W, samtliga distrikt, VE 7, 8, KL 7, OX 3 och 5, KM 6, KH 6, KP 6, CE 4, UAØ och 9, KA 6, C 1, J 3, J 4, J 5, J 9, VK 2, 3, 4, ZL, EP, VQ 3, Z 56, RAEM/MM vid Hook Island, Frans Josefs land, VU, VS 7. Körde förut med en dipol 2×10 m. och fick just ingenting men på inrådan av —UN satte jag upp en —JK och resultatet är ju som synes gott. Tack —UN! Och till hams som önskar DX får jag säga: "Gack och gör sammalunda."

—WA

Dr Oms!

Tänk på Edra distriktsledare. Sänd aktivitetsrapporterna till dem, så att de ha något underlag för sina DL-RPRTS!

FRÅN DISTRIKTEN

Med anledning av julfesten blir det inget meeting i december, men i januari träffas vi igen den 16 som vanligt. Vi kunna räkna med —IQ:s medverkan även denna gång (han höll i trådarna även den 27 nov.) och kommer då att gå igenom tillvägagångssättet vid s.k. rävjakter och visa lämpliga apparater. I övrigt äro meetings planerade till den 27/2, 19/3, 30/4 och 28/5.

Kaffemeetings hållas som vanligt första och tredje fredagen i varje månad på Fatburen.

*

Vid septembermeetinget besvarades ett stort antal inlämnade frågor, men endast en del av de uppställda priserna delades ut, och ej de bästa, eftersom frågorna genomgående voro rätt dåliga. Troligen stimulerade priserna till snabb verksamhet i korridoren, varom inte minst papperslapparnas utseende vittnade. Lite funderingar några dagar i förväg hade säkert givit bättre resultat.

—UH talade om amatörtrafik på ett mycket trevligt sätt vid oktobermeetinget och aldrig förr har väl rätt en sådan andäktig tystnad vid ett meeting.

*

Kaffemeetingen äro numera mycket välbesökta. Vi höll emellertid på att bli uppsagda på Fatburen, eftersom vi inte gjorde tillräckligt stora beställningar. I somras förekom det t.o.m. att vi inte fick några förfriskningar alls, men då var det inte vårt fel utan det berodde på personalbrist. Nu ha vi i alla fall fått lova att kosta på oss kr. 1:75 plus drinks per person och gång. Det är en hel del, men vi får hoppas, att det inte skall avskräcka för mycket.

De senaste gångerna har en s.k. teknisk jourtjänst varit anordnad och detta ämna vi fortsätta med på så sätt, att ett antal teknisktkunnigahams organiserar jourtjänsten och svarar för var sitt kaffemeeting. De besvarar frågor och kommer eventuellt att ta upp något aktuellt ämne till diskussion.

Sekreteraren

SM3

Aktiviteten inom tredje distriktet är i själva verket inte så dålig som man till äventyrs kunde tro av (icke) influtna rapporter. Snarare kan man säga att den är så högt uppdreven, att den inverkar på författarverksamheten.

Lokalklubbarna arbetar på olika håll med kurser, framför allt då i telegrafi, och härvid har det visat sig förmånligt att samarbeta med militärförbanden och EBU. Härnösand har fått sin lokalfråga löst genom att ett luftvärnstorn ställts till förfogande. Sista månaderna har där målats och snyggats upp, men DL har ännu ej varit i tillfälle att att inspektera nyförvärvet. I Sundsvall har tredje distriktet haft ett välbesökt meeting med supé, damer och

dans. Dessutom höll distriktsorganisationen sammanträde. Aktivitetstävlingen mellan tredje och sjätte distriktet rönt ett mycket stort intresse, och nära hälften av distriktets licensierade amatörer deltog. Resultatet framgår av en särskild rapport från tävlingsledningen.

—XX har byggt en rotary beam enligt —WL's recept i QTC. Vi samtliga som gästade honom under meetinget blevo mycket imponerade över det gedigna arbetet. Trots att den f.n. bara hänger 4 m. över amrken har den givit en del DX.

—XT ämnar nu sätta upp en X—H-antenn. Till testen sattes en dipol upp som senare blåste ner.

—AT, —AE, —AU och —JC äro i gång i Sundsvall, och i allmänhet ha de VFO-funderingar.

—JG har gjort come-back efter en tids CW-träning. Hör till dem som ha skeed med WI AKY.

—LX arbetar med en ny VFO, agiterar för FRO och sänder endast obetydligt. Beklagat malören med loggen till testen.

—IK och —IL äro igång så gott som dagligen.

—ZF specialiserar sig på 10 mb fone de dar condensen tillåter.

I Sandviken tycks distriktets UK-byggare dvälas. —MQ har 30 W och en beam för 5 m., och —LB något i samma stil. Flera intresserade kommer.

—AC har ledsnat på kristallfrekvensen som han delar med en ryss. Bygger VFO.

—AAC startade genast med test och fin ton. Var glad att han valde en VFO redan från början.

—HC ligger i mån av eltilldelning från YW mest på 20.

—GB väntar A-certifikat till nyår, och sätter hjul på racken för att kvickt kunna byta spolar. Hi.

—DT hörs emellanåt på 40 och ropar DX på 20 men får svar av —HC och —WB.

—ES vet man intet om.

—DE sköter telegraferingskursen i Östersund men har visst ingen sändare f.n.

—EP bor visst vid sändaren i källaren och tillföres flytande föda genom ett rör från köket.

—UO är ny lic. i Söderhamn. Flera väntas.

—QQ har byggt QRO i höst med 2 st. 807 i push-push. Har äntligen lyckats få hål i 10 mb.

—WB slutligen har byggt sista tiden. (Familjen har varit bortrest). Resultatet blev en VFO som skall kunna användas som separat TX på 40 och 80. Har utrustats med anodmodulerad fone och möjlighet för Narrow-band FM. Beskrivning kommer så småningom. Skall byta QRA 1 december och måste med sorg i hjärtat lämna de fina antennerna. Det nya QRA-et blir mitt emellan —HC och —GB, så framtidsutsikterna äro minst sagt dystra.

73

—WB

SM4 — Kristinehamn.

Enär det har varit ganska tunnsått med rapporter från södra delen av 4:e distriktet, närmare bestämt QTH Kristinehamn beder undertecknad få insända följande.

På initiativ av SM4PG bildades föreningen Kristinehamns Sändareamatörer våren 1941. Medlemsantalet är ej så stort, endast 6 stycken, men så är sammanhållningen så mycket större. Under den gångna tiden har telegraferingsundervisning pågått, varjämte demonstrationer, föreläsningar m.m. hållits en kväll i veckan under vintermånaderna. Ledare för detta har varit —PG och han har utan

tanke på vederlag offrat en stor del av sin fritid, på ett föredömligt sätt lett undervisningen. Det är främst detta som nu burit frukt. Jag ber få presentera följande medlemmar.

—QM har under det gångna året kört med en kristallstyrd Tx med 6L6 som osc. och 2 st. 807 i Pa. I dagarna färdigbyggt ett nytt Pa-steg med 2 st. TZ40 PP input 250 W. Har A-lic. och kör såväl 80, 40 som 20 m., men med minskad effekt på 80 och 40 m. banden. Rx är 12-rörs hembyggd dubbelsuper. Antenn 40 m. ändmatad Zepp. 2 st. 826 väntar att bli kopplade i en 5-meters kärre. En W8JK-antenn för 10 och 20 m. är under byggnad.

—PG har under 1946—47 kört med en kristallstyrd Tx med Eimac 35 T i Pa-steget och c:a 100 W input. Mottagaren är en hembyggd 15-rörs dubbelsuper. Antennen är en 60 m. lång L-antenn. De resultat som uppnåtts har trots det mindre goda radioläget varit rätt goda. Har haft QSO med bl.a. CR9, KH6, VK, J9 CM NY förutom med de mera vanliga dx-länderna. Har erövrat WAC-diplom. Framtidsplaner på att bygga en rotary beam för 10 och 20 m.

—VZ fick sin lic. i december 1946 och har under året fått hålla sig inom 40 och 80 m. banden. Han lyckades, efter att ha tvingat sig upp tidigt en söndagsmorgon erhålla 2 st. W-förbindelser som omväxling till de europeiska. Tx-en är en COPA kristallstyrd och 807 som Pa, input 50 W. Ant. 40 m. L-antenn. Rx 10-rörs hembyggd dubbelsuper med bandswitching. Har lagt in om A-licens och planerar ny sändare med 2 st. 814 i PP. Kör även 5 meter med en 3-steps Tx bestående av ECO på 20 m. och 829 B som Pa anodmodulerad. Har f.n. en dipol ant. för denna, men ämnar sätta upp en beam.

—HJ hade premiär på etervägen nyårsdagen 1947, då han erhöll sin lic. Har under den gångna tiden avverkat 16 europeiska länder, och haft över 350 QSO, så han har varit mest aktiv av kristinehamnsamatörerna under året. Stationen har följande utrustning: Tx COPA 6V6 samt 2 st. EL3 som dubblare, Pa-TZ20. Rx 11-rörs hembyggd dubbelsuper. Ant. 40 m. Hertz. Kör även på 5 meter med en ECO 6V6 och Pa 24 G Converter till 5-metersmottagningen. Antenn till 5-meterskärren är en rotary 3-elements beam. Lagt in om A-lic. och väntar på att få dx:a på 10 och 20 m. Framtidsplaner på att bygga en ny Tx i rackmodell med 2 st. 24 G i Pa PP.

—RD erhöill sin lic. i mars månad 1947 och har haft en mängd fb QSO under den gångna tiden på 80 och 40 m. banden. Sändaren är kristallstyrd med 6V6 som osc. och 807 som Pa inbyggd i trevlig rack med reservfack för modulator och nytt Pasteg, där 2 st. 24 G i PP skall inkopplas när A-certifik. erhållits och den verkliga dx-jakten börjar på 10- och 20 m.-banden. Mottagaren är en Bc 348 som —RD är vy belåten med. Antennen är en 40 m. Zepp.

Undertecknad är lyssnaramatör, men väntar på att få avlägga prov för B-certifik. och hoppas att få komma i gång och QSO-a någon gång under början av —48. Har byggt en 11-rör dubbelsuper som fungerar tillfredsställande. Så snart lic. erhållits är planer på att bygga en Tx i rackmodell med 6V6 som osc. och 807 i Pa-steget.

73

Nils Peterson, SM4—623